

Kako smo delili plin

Na 7. seji zbornice občine SML, dne 2. decembra 1982, je tov. Bojan Košmrlj, delegat delegacije Skupščine občine Ljubljana Šiška postavil naslednje delegatsko vprašanje:

»Kdo je odgovoren za tako neurejeno delitev kuponov za plin v Ljubljani in kakšni ukrepi so predvideni (poleg že znanih) za izboljšanje stanja?«

Odgovor:

Po podatkih TOZD Butan plin Ljubljana, tekočega naftnega plina za gospodinjstva, to je butan propan v jeklenkah, v Ljubljani ni bilo od 16. 9. 1982, ko je bila prekinjena redna dobava. V tem času je TOZD Butan plin uspeval, da so bile brez večjih zastojev razdeljene nujne količine prednostnim kategorijam (vrtci, šole, bolnišnice ipd.) in si je prizadeval v odnosu do dobaviteljev plina ter odgovornih republiških organov, da bi zagotovili interventne količine plina tudi za gospodinjstva.

V skladu s temi prizadevanji nas je vodstvo TOZD Butan plin Petrol Ljubljana, v okviru izvršnega sveta SML 15. 10. oziroma 18. 10. 1982 tudi podrobno seznanilo tovrstno problematiko. Ker smo dobili zagotovilo, da bo v roku 10 dni prišlo do realizacije interventnih dobav, smo se dogovorili, da TOZD Butan plin glede na celomesečno pomanjkanje plina v celotni SR Sloveniji takoj preveri operativni načrt razdeljevanja plina. Tak operativni načrt je že pripravil strokovni kolegij TOZD Butan plin na pobudo izvršnega sveta SML in je temeljil na maksimalnem izkoriščanju kapacitet, podaljšanjem in nočnem delu, usklajevanju redarske službe in civilne zaščite, razdeljevanju 1500 jeklenk oz. kartončkov dnevno, sprejemanju telefonskih naročil za razvoz na dom ipd. Dogovorjeni operativni načrt je bil sprejet na delavskem svetu TOZD Butan plin 29. 10. 1982.

Ob zagotovljenem roku plina v Ljubljani ni bilo in so bile prve količine napovedane za 5. november 1982. Vse daljše obdobje pomanjkanja plina je vse bolj intenziviralo povpraševanje, tako da je postalo nesprejemljivo, da bi se distribucija plina začela normalno le na enem mestu, to je na Verovškovi ulici 70. Zato je na pobudo izvršnega sveta SML TOZD Butan plin izdelal nov predlog razdeljevanja prek evidenčnih kuponov za vrstni red z datumom možnega prevzema plina v jeklenki na večjem številu delilnih mest v Ljubljani. Izvršni svet SML je obravnaval na svoji seji dne 9. 11. 1982 predlog TOZD Butan plin glede distribucije plina v Ljubljani. Ta predlog je temeljil na naslednjih izhodiščih:

- po oceni TOZD Butan plin v Ljubljani potrebuje plin v jeklenkah ca 35.000 gospodinjstev in bo zato 55-dnevni izpad prodaje plina nujno sprožil stihijo potrošnikov. Zato je zaradi preprečitve gneče, incidentov in tudi iz varnostnih razlogov nujna razdelitev kartončkov prek večjega števila razdelilnih mest,
- tehnične zmogljivosti TOZD Butan plin omogočajo dnevno distribucijo za Ljubljano le 1500 jeklenk plina na prodajnem mestu in 500 jeklenk za razvoz na dom,
- na podlagi in izključno zaradi teh dveh izhodišč je nujna uvedba evidenčnih kuponov,
- evidenčnih kuponov je toliko, kolikor znašajo zaloge in že pogodbeno zagotovljene dobave plina, tako da ima vsak izdan evidenčni kupon kritje oz. zagotovitev v jeklenki plina,
- evidenčni kupon ima datum in prevzem plina na prodajnem mestu oz. za razvoz na dom,
- načelo delitve je »ena jeklenka na gospodinjstvo«,
- razdelilna mesta so na sedežih občinskih skupščin, kjer se na osnovi ugotavljanja stalnega bivališča interesentov vodi spisek o podeljenih kuponih.

Ob ocenjevanju tega predloga se je izvršni svet SML zavedal, da popolnoma nemotene delitve evidenčnih kuponov in s tem jeklenk plina ni mogoče zagotoviti, nujno pa je potrebno obvladovati stihijo in s tem preprečiti vse možne posledice ob delitvi plina na enem prodajnem mestu. Zato je izvršni svet SML tudi 9. 11. 1982 podprl predlog TOZD Butan plin, še posebej, ker je število evidenčnih kuponov (39.000)

preségalo ocenjeno število gospodinjstev, ki potrebujejo plin (35.000).

Podpredsednik izvršnega sveta SML tov. Brglez je imel nalogo, da s tem seznanji vse izvršne svete občin, z namenom, da se zagotovi udeležba vseh koordinatorjev, ki so že sodelovali v akciji delitve bencinskih bonov. Istega dne ob 14. uri so se tega koordinacijskega sestanka udeležili tov. Japelj in tov. Pogačnikova iz SOB Ljubljana Vič-Rudnik, tov. Draksler — SOB Ljubljana Center, tov. Predikaka — SOB Ljubljana Šiška, tov. Kasagič — SOB Ljubljana Moste-Polje, tov. Mekinda — SOB Ljubljana Bežigrad.

Na tem sestanku so bili vsi prisotni seznanjeni s tem, da se bo v sredo, 10. 11. 1982, v Ljubljani pričelo razdeljevanje plina v jeklenkah kot tudi s tem, da je izvršni svet SML podprl predlog, da se delitev organizira prek evidenčnih kuponov, da se delitev evidenčnih kuponov izvede po sedežih občinskih skupščin, ob tem, da lahko vsaka občina organizira več delilnih mest glede na svojo oceno oziroma presojo (npr. SOB Moste-Polje in Vič-Rudnik). Skupno s predstavnikom TOZD Butan plin je bil obravnavan in dogovorjen način delitve kuponov.

Seznanjeni so bili tudi s tem, da bo TOZD Butan plin pripravil in dostavil evidenčne kupone na sedeže občinskih skupščin 10. 11. 1982 ob 7. uri, skupaj z navodili.

Po tem koordinacijskem sestanku so bili o vsem podrobno seznanjeni novinarji časopisov, radia in TV, zato da bi občane informirali, da se bodo evidenčni kuponi delili tri dni od 8. do 19. ure na 14 delilnih mestih, v ponedeljek 15. 11. 1982 pa še na sedežu TOZD Butan plin.

Občine Šiška, Vič-Rudnik in Moste-Polje so dobile po 8000, Center 4800, Bežigrad pa 6400 evidenčnih kuponov. Razdelilnik je pripravil tozd Butan plin glede na njihovo oceno števila gospodinjstev v občini, ki uporabljajo plin v jeklenkah. Med samo delitvijo evidenčnih kuponov sta tozd Butan plin skupaj z Mestnim komitejem za energetiko tekoče spremljala potek delitve in tudi izvedla določene prerazdelitve evidenčnih kuponov, skladno s potrebami.

V večernih urah je bilo ugotovljeno, da so evidenčni kuponi večinoma razdeljeni, kljub dejstvu, da jih je bilo 39.200, kar presega ocenjeno število, zato je TOZD Butan plin ustavil delitev evidenčnih kuponov. O tem so bila takoj obveščena vsa informativna sredstva, da seznanijo občane mesta Ljubljane. Istočasno je bilo dano tudi obvestilo o možnostih oziroma načinu za pridobitev plina v jeklenkah za tiste občane, ki nujno potrebujejo plin, pa niso dobili kuponov. Za te primere smo zaprosili za pomoč predsednika OK SZDL, da izvede evidentiranje nujnih primerov preko KS in potrošniških svetov, sezname zberejo na ravni OK SZDL in jih nato posredujejo Mestnemu komiteju za energetiko. V sodelovanju s TOZD Butan plin se dodatna razdelitev, skladno s trenutnimi možnostmi tudi realizira na ta način, da bodo občani obveščeni, kdaj naj pridejo po jeklenko plina.

V prejšnjem tednu je bila izvršena tudi računalniška obdelava evidenčnih seznamov o izdanih evidenčnih kuponih. Na osnovi te obdelave bo TOZD Butan plin lahko nastavljal register gospodinjstev, ki uporabljajo plin v jeklenkah in v bodoče poizkušal zagotavljati razdeljevanje na drug način (z direktnim

obveščanjem, z dostavo in podobno). Istočasno pa je ta obdelava podatkov pokazala, v kolikšni meri so si posamezniki zagotovili več jeklenk plina, kot bi si ga v danih razmerah lahko. Ugotovljamo, da precejšnje nezadovoljstvo glede načina razdeljevanja povzročajo občani iz drugih občin — predvsem zato, ker si na delilnih mestih v svojih občinah plina v jeklenkah kljub večkratnim naporom in gneči še niso uspeli zagotoviti in so si ga v časih, ko ga je bilo dovolj, zagotavljali v Ljubljani. Izrečene so kritike na delitev evidenčnih kuponov za delitev plina v jeklenkah za občane mesta Ljubljane, ker menijo, da so ob organizaciji, kakršno so imeli v svojih občinah, obravnavani neenakopravno v odnosu do Ljubljane. Ob tem bi želeli ponovno poudariti, da bi ob splošnem pomanjkanju plina, ki smo ga bili deležni vsi, morali izvršni sveti v neposrednem sodelovanju s TOZD Butan plin razreševati problematiko na svojem območju, ali pa dati pobudo za skupno reševanje.

Izvršni svet SML je na svoji seji dne 16. 11. 1982 obravnaval informacijo o razdeljevanju evidenčnih kuponov in ugotovil, da je bil osnovni namen, to je preprečitev gneče oziroma obvladovanje stihije dosežen in da je velika večina gospodinjstev, ki rabijo plin, tudi dobila zagotovljeno jeklenko plina. Vsem tistim gospodinjstvom, ki še nujno potrebujejo plin (starejši, bolni, invalidi ipd.) je bil plin v jeklenkah zagotovljen v okviru akcije, ki smo jo vodili skupaj z MK SZDL preko občinskih konferenc SZDL in KS. Na tej osnovi ocenjujemo, da je bil v Ljubljani plin zagotovljen vsem gospodinjstvom.

Akcijo distribucije plina prek evidenčnih kuponov smo zaključili 8. 12. 1982, saj je bil njen osnovni namen resnično dosežen, kar dokazuje tudi nemoten potek prodaje plina v jeklenkah brez evidenčnih kuponov na Verovškovi 70, Ljubljana. Prodaja plina v jeklenkah bo vnaprej potekala v odvisnosti od dinamike dobav tovrstnega plina.

Tudi taborniki so praznovali

Med številnimi prireditvami, ki so se vrstile ob koncu starega leta, velja omeniti tudi čajanko taborniškega odreda Beli bober v šentviškem Domu svobode.

Čajanka je bila namenjena predvsem mlajšim tabornikom, ki jih je obiskal dedek Mráz. Čeprav je bila prireditev v nedeljo in v dopoldanskem času, je bila udeležba številna. Pred prihodom dedka Mráza je bil kratek kulturni program, ki so ga pripravili taborniki sami. Razpoloženje je bilo ves čas na višku, posebej je otroke seveda razveselil prihod dedka Mráza, ki jim je razdelil skromna darila.

Lili Brunec

Gasilke obiskale Celulozo

Res je, da včasih v tem razburkanem življenju niti sosedov ne poznamo, a pri gasilcih to ne velja.

V novembru je kar 120 gasilk iz OGZ Bežigrad in OGZ Šiška obiskalo tovarno AERO TOZD CELULOZA v Medvodah. To je bila priložnost za nova znanstva, seznanjanje z delom enih in drugih in za spoznavanje dela pri požarni varnosti v Celulozi. Ta varnost je v Celulozi zelo pomembna, saj je nevarnost požarov velika, vrednost uvoženih strojev pa prav tako.

V Celulozi so se na to dobro pripravili. V po-

sebnem pravilniku je predvideno izobraževanje delavcev na področju požarne varnosti in tudi preverjanje znanja. Tak način dela je že rodil rezultate. Gasilke so poslušale tudi o razvoju delovne organizacije, njenih uspehih, skrbi za čisto okolje itd. Ogledale so si tudi proizvodnjo papirja in prostore s posebno nevarnostjo za požar zaradi prahu. V tovarni načrtujejo nakup stabilnih gasilnih naprav, so si pa že oskrbeli lastno avtociстерno s 4500 l vode in 500 l penila. Na koncu obiska so si gasilke ogledale še film »Požar na kmetiji«.

Janez Kopač